

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ПРАВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
МАГІСТРА

НА ТЕМУ:

**«Актуальні питання застосування конституційної скарги
як національного механізму захисту прав людини»**

Виконав: здобувач 2 курсу, групи ПЗ-
23-м
Спеціальності: 081 «Право»
Векшин Ігор Ігорович

м. Дніпро
2024

АНОТАЦІЯ

Векшин І.І. Актуальні питання застосування конституційної скарги як національного механізму захисту прав людини

Роботу присвячено актуальним питанням застосування конституційної скарги як національного механізму захисту прав людини, приділену увагу теоретико-методологічній основі дослідження інституту конституційної скарги, зосереджено увагу на функціях інституту конституційної скарги та механізм їх реалізації в зарубіжних країнах, приділено увагу проблемам реалізації інституту конституційної скарги як інструменту захисту прав людини та свобод людини в Україні. Визначені перспективи їх вирішення з урахуванням позитивного досвіду зарубіжних країн. У роботі акцентується увага на тому, що конституційна скарга є важливим механізмом захисту прав і свобод людини в демократичній правовій державі. Вона дозволяє громадянам безпосередньо звертатися до Конституційного суду з метою перевірки конституційності законів, які порушують їхні права або свободи. Конституційна скарга не лише забезпечує індивідуальний захист, а й сприяє зміцненню верховенства права в країні. Вдосконалення інституту конституційної скарги в Україні є важливим кроком на шляху розвитку правової держави та зміцнення гарантій захисту прав і свобод громадян. Інститут конституційної скарги, запроваджений після змін до Конституції України в 2016 році, надає громадянам можливість звертатися до Конституційного Суду для захисту своїх прав у випадку порушення Конституції через неконституційні нормативно-правові акти. Однак, хоча механізм вже працює, він потребує подальшого вдосконалення для забезпечення ефективного доступу до правосуддя та підвищення його ролі в захисті прав людини, що має першочергове значення для захисту прав та основоположних свобод, які закладені в Конституції України.

SUMMARY

Vekshin I.I. Actual Issues of the Application of the Constitutional Complaint as a National Mechanism for the Protection of Human Rights

The work is devoted to the topical issues of the application of the constitutional complaint as a national mechanism for the protection of human rights, attention is paid to the theoretical and methodological basis of the study of the institution of the constitutional complaint, attention is focused on the functions of the institution of the constitutional complaint and the mechanism of their implementation in foreign countries, attention is paid to the problems of implementing the institution of the constitutional complaint as an instrument for the protection of human rights and freedoms in Ukraine. The prospects for their solution are determined taking into account the positive experience of foreign countries. The work emphasizes that the constitutional complaint is an important mechanism for the protection of human rights and freedoms in a democratic legal state. It allows citizens to directly apply to the Constitutional Court in order to verify the constitutionality of laws that violate their rights or freedoms. The constitutional complaint not only provides individual protection, but also contributes to strengthening the rule of law in the country. Improving the institution of the constitutional complaint in Ukraine is an important step towards the development of the rule of law and strengthening guarantees for the protection of citizens' rights and freedoms. The constitutional complaint institute, introduced after amendments to the Constitution of Ukraine in 2016, provides citizens with the opportunity to apply to the Constitutional Court to protect their rights in case of violation of the Constitution due to unconstitutional regulatory legal acts. However, although the mechanism is already working, it needs further improvement to ensure effective access to justice and enhance its role in protecting human rights, which is of paramount importance for the protection of the rights and fundamental freedoms enshrined in the Constitution of Ukraine.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ ЯК НАЦІОНАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ	8
1.1. Еволюція становлення інституту конституційної скарги як форми конституційного контролю	8
1.2. Поняття, предмет та засади інституту конституційної скарги як форми конституційного контролю.	16
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІЇ ІНСТИТУТУ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХНЬОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	30
2.1. Функції конституційної скарги, їхні види та механізми реалізації	30
2.2. Організаційний, нормативно-правовий механізм реалізації інституту конституційної скарги як засобу захисту прав та свобод людини	42
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОЛ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ З УРАХУВАННЯМ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	54
3.1. Проблеми реалізації інституту конституційної скарги як інструменту захисту прав та свобод людини в Україні	54
3.2. Перспективи реалізації інституту конституційної скарги як інструменту захисту прав та свобод людини в аспекті позитивного досвіду зарубіжних країн	65
ВИСНОВОКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	83

